

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

El decret de 'n Weyler sobre 'l matrimoni dels militars.—Conseqüències lògiques

Tinent

—Vet'aquí que un servidor no pot tenir donal...

Capità

—Jo sí.

Comandant

—Jo, cobrant mes sou, dech poguer tenirne dugus.

Coronel

—Y jo, naturalment, tres.

General de brigada

—Jo, quatre.

General de divisió

—Jo ja puch allargarme fins á cinch.

Capità general

—¡A mí me 'n corresponen sis!... Sort que conto ab el concurs dels ajudants, que essent joves y aixerits, no deixarán de aténdrelas y obsequiarlas.

DE DIJOUS A DIJOUS

La política está encalmada, ensopeada... El sagastins dormen y las oposiciones pesan figas.

En materia de ofegar llibertats, l'home del tupé s'ha pintat sol. Dias enrera El País estava fent la séva tirada, y rebé la visita de l'autoritat judicial.

No hi ha hagut ni sisquera l'amenassa de retirar-se un sol ministre. Cap cambi en el ministeri.

Las huelgas de Barcelona donaren lloch, a últims de la setmana passada, a lamentables sucesos.

La iniciativa presa per alguns regidors de la minoria republicana, secundats per altres regionalistas y per l'alcalde, sembla que haurá bastat pera posar fi a la llarga vaga dels metalúrgics.

La oportuna iniciativa dels regidors republicans de Barcelona es una hermosa promesa, que obra'l cor a la esperansa.

PEP BULLANGA

ELS DOS PRESSUPOSTOS

El govern fa cada any els seus cálculs per mirar de treure tot lo més possible de la vaca tísica del país.

Quan el govern ho té tot estudiat, convoca a reunió als pares de la patria, designats ab aquest nom.

Peró a fi d'evitar que algún de aquests titulats pares de la patria, prenentse en serio la séva missió, pretengui discutir fil per randa 'ls projectes pel govern preparats.

Precisa sufocar la veu de las oposicions, y aixó se fa per tots els medis.

Y s'logra, quan no per cansanci, per fastidi, que 'ls pressupostos del Estat, més gerperuts que un camell, passin llisos y relisquents com una anguila.

Deixant apart certs articles que pugnin afectar a determinats interessos particulars, ningú sab lo-que vota, ni falta que li fa.

Y allá van partidas y més partidas, las unas de ingressos, las altrás de gastos. Els ingressos s'obtenen exagerant l'imposició dels tributs vells, creatne de nous, sangrant, munyint, escorrent a la pobra vaca tísica.

Per lo que toca als gastos, ni ha per tot... es a dir, per tot lo innecessari, per tot lo inútil y ruinós. Tenen la séva part las institucions, el clero, l'exércit, la marina, las classes passivas, las legions de una burocracia inepta.

N'hi ha per tot en el pressupost, per tot, menos per reconstruir al país, menos per instruhir y educar al poble, menos per acometer empreses de interés públich reproductivas.

Y a comensar l'any nou y está dictada la senténcia. El pressupost queda aprobat, y l'govern diu: —Per atendre als meus compromisos necessito aquest any mil milions de pessetas!

Y no hi ha més remey, la vaca tísica ha d'esquitxarlas: si no li surten del escorregut braguer, li sortiran de las entranyas; y si no del moll dels ossos.

Peró davant de aquest pressupost del Estat, conjuminat ab tanta frescura, aprobat ab tanta desaprensió, se forman altres pressupostos—cada casa té l'seu—tots els quals han de saldarse fatalment ab déficits horripilants.

Per cada familia que logra cubrir el seu ab desahogo, n'hi ha noranta nou que han de imposarse 'ls més costosos sacrificis. Algunas, en l'apuro en que s'troban, no miraran prim en quant al empleu dels medis pera proporcionarse recursos.

En la lluyta per la vida, promoguda per la concupiscencia desenfrenada de uns governants despillarradors, l'obrer es l'únich que queda desarmat, a mercé de todas las explotacions.

Yeyent que lo que guanya treballant honradament no li basta de bon tros ni pera nudrirse, en va demana un augment de salari. Els seus patrons se negaran a concedirli, alegant que la situació de la industria va sent cada día més precaria.

—Tal-á-tal-lera—respón el burges.

Peró si no hi ha feyna per tothom—replica l'obrer—rebaixa las horas de la jornada, que bé ho necessito per lo extenuat que m'trobo, y aixis a lo menos hi haurá més brassos ocupats.

—Tal-á-tal-lera—respón el burges.

Venen ab tal motiu els disgustos, las coaccions... l'espectacle més trist de tots: la guerra civil declarada en las mateixas filas dels treballadors.

La vaga parcial ronsaguera té tendencias a convertirse en general, per l'afany d'ajudarse mutuament que senten els obrers; pero s' multiplica ab tal motiu la resistencia dels que no s'avenen a apelar a tals extrems, y aumenta l'excitació, y de l'excitació s'passa fàcilment a la violencia.

Y son ells, en efecte. Miréulos. Armats fins a las dents, se rebanan sobre l'poble desesperat y famélich.

Funcionan els garrots dels polissons, els sabres dels soldats, els maifers dels civils. El poble demana pa, y li reparteixen llenya.

El treballador ho paga en diners y ho cobra en nyanyos.

Cego ha de ser qui no vegi ahont está el verdader enemic del obrer, ahont se troba l'gran burges.

Podrán ser burgesos els patrons que treuhen lo que poden del seu operaris; mes si la industria estigués boyant, res més fàcil que obtenir positivs ventatjas, que allá hont n'hi ha pel patró, n'hi hauria també per l'operari, dat que aquest sapigués exigirho, fent prevaldre dugas forsas, la rahó y la energia.

Peró avuy, en els temps de miseria y d'extenuació qu'hem alcanstat, perdudas las colonias que consumian una gran part dels nostres productos, closos els principals mercats que avants teníam oberts, ab

els cambis elevadíssims, ab els queviures pels núvols, ab una plaga de tributs que se 'ns menjan de viu en viu, y ab un pressupost de mil milions de pessetas, el gran burges es el govern.

No cal, donchs, que pensar en milloras que son de tot punt impossibles. En el camp de la miseria general, sols escardots poden cullirs'hi.

No hi ha més: aquí a Espanya, a lo menos, la revolució política ha de precedir al arreglo de la qüestió social, diguin lo que vulguin els que ab tan mala sombra aconsellan al obrer que s'aparti de la política, mentres els governs de la monarquia se li xucan la sanch, li assecan todas las fonts en que podria apagar la sed de benestar honrat, y quan demana pa li tiran la caballeria a sobre.

P. K.

FORA DE TEMPS

QUAN els conflictes entre l'capital y el treball prenen un tò sobradament agut, quan s'escollan todas las veus menos la de la reflexió, quant s'han de ressenyar els desastrosos efectes de injustificadas resistencias y descabelladas propagandas, las cosas referents a la qüestió social omplan las planas dels periódichs y 's fan objecte de todas las conversas y de todas las preocupacions.

Peró quan ha passat el temporal y s'ha surgit malament l'estrip, deixantlo sempre a punt d'un próxim y pitjor desgarró, emudeix la premsa, dedicant son millor espay a crims y a toros, olvida la gent els passats conflictes y fa conversa de las innombrables tonterias de la política menuda, deixa de preocupar la qüestió social, y allá s'quedan els burgesos calculant, en son despaig, quina nova torta de coll poden dar a sos treballadors, y allá als locals de sas societats se 'n tornan els treballadors barrinant la revenja en forma d'una nova huelga, a ésser possible, general.

Precisament sempre discutim de día la qüestió obrera, y la estudiem de nit y la fem objecte de nostres preocupacions en tots instants, quan de menos eficacia han de resultar nostros paraulas, nostros elucubracions y nostros esforços. Hi acudim afanyosos quan l'orgull tanca l'enteniment dels amos a tota rahó, quan la rabia no deixa reflexionar als treballadors, quan l'intransigencia no deixa la possibilitat de cap mena d'arreglo, quan molts voltas, ab la millor intenció, el nostre concurs no fa altra cosa qu'embullar més la troca.

En cambi, quan refredadas las passions, lliures els ánims d'escalfors y d'intransigencias, podrian procurarse solucions qu'asseguessin la pau pel pervindre, ens ajeyém a la guayta y dormim el son imbecil dels improvisors y dels descuydats.

—Lavors, quan el cervell quiet pensa, y callan l'orgull y l'odi, si que fora possible fer comprendre als amos que l'obrer té dret a tot com qualsevol fill de mare y qu'és injust privarlo de lo necessari per l'afany de una ganancia ilegal; llavors si que fora fàcil fer entendre als treballadors que posar trabas al capital es tirarse pedras a la teulada propia y que s'va més lluny poch a poch, com aconsella el bon sentit, que a salts y a sotragadas com predicant quatre mal intencionats y algún ilús disfressats de redemptors.

Ajudém a posar pau, avuy que l'capital y l'traball se fan una guerra perjudicial a tots, contribuim a sofocar la guerra civil estúpida que s'fan obrers ab obrers, ensenyantlos a practicar la llibertat y la tolerancia; sortim com més honrosament se pugui del actual conflicte, pero després preocupemsen principalment quan tothom estiga prou seré pera escoltarnos, pera buscar una fórmula que acabí ab tan desatentadas lluytas, y posi a ratlla la concòrdia y l'orgull dels amos, trayent aixis la rabia del cor dels treballadors.

JEPH DE JESUS

ESPECTE a las últimas huelgas, confessem que desde bon principi ens va inspirar absoluta confiansa l'acort pres per l'Ajuntament narrant una comissió de regidors, ab objecte de treballar per l'arreglo de la qüestió. Aixis hauria de ferse en tots els casos anàlechs.

Si 'ls interessats ho consideran, trobaran que ningú pot exercir ab ells, una acció tan paternal y tutelar com els elegits pel poble. Ofeguin patrons y operaris tot motiu de ressentiment, tota sugestió de amor propi, y arbitri's un bon arreglo basat en l'armonia dels interessos del uns y els altres, que si s'estudia l'problema fredament y sense passió son ben fàcils de determinar.

Avuy com avuy la intervenció noble y dessintereçada dels representants del poble barceloní en la corporació municipal, pot en certa manera suplir la falta dels jurats mixtos, que son els que haurian de resoldre aquesta mena de conflictes.

Procedint aixis resultarà que l'poble s'haurá adelantat una vegada més a l'acció sempre pererosa y mal encaminada dels poders del Estat.

Consigném ab gust un nou rasgo de generositat del Sr. Marial en pró de l'emancipació de las classes proletarias.

La societat general del ram de rejolers, desitjosa de emanciparse de la tutela dels patrons, acaba de adquirir per 50 mil pessetas pagaderas en deu anys, la bóvila titulada La Ibérica, qu'és la més gran qu'existeix en els alrededores de Barcelona.

Careixent la Societat de recursos, acudiren al Sr. Marial, qui, sense interés ni compromís de cap mena, ha proporcionat als rejolers tot quan necessitaban pera realisar una operació tan ventatjosa. La

laboriositat dels rajolers, es la millor garantia pel Sr. Marial.

Ab molts homes tan amichs del obrer com el digne regidor barceloní, l'emancipació del obrer se lograria fàcilment sense necessitat de perdre forsas en las dolorosas lluytas de la resistencia, en las quals, molts vegadas fins las victorias surten tan caras com las derrotas.

La lley y la trampa han acabat per ser una mateixa cosa.

Sense necessitat de suspendres las garantias, ni de proclamarse l'estat de guerra las autoritats treuhen las tropas al carrer, fent agafadas y subjecant als presos als concells de guerra.

Tot aixó ha passat a Barcelona en aquests últims dias.

Peró ¿y la lley?—dirán vostés.

—No cal que s'encaparrin: a la lley ara li fan el mànech. Y perque sigui ben reforsat, li fan ab l'estaca de un polisson.

Confesso que m'ha apenat la lectura del manifest suscrist pel nou directori del partit federal.

Deixant apart son apartament de la realitat revolucionaria a la que prestat avuy tribut de adhesió la immensa majoria dels republicans espanyols; no fent menció, del fet de deixar pel próxim mes de novembre, la constitució definitiva de aquella agrupació política, en un temps com l'actual en que la necessitat de pendre resolucions energicas, corra llegua per hora, hem vist ab disgust, la tendencia a prescindir de tota inteligencia ab els partits republicans afins, y a considerarse mes lligats que ab aquests ab els que persegueixen l'autonomia de las regions, per monárquichs y reaccionaris que siguin.

Considerém completament errónea y extraviada aquesta norma de conducta.

Y si alguna cosa 'ns consola, es la esperansa, la casi seguretat de que la immensa majoria dels federales, cediran a las espontaneas y fortas atraccions dels principis democrátichs y de la forma republicana, cooperant ab entusiasme a l'acció dels que las professan avans que tot y per damunt de tot.

Dissapte de la setmana passada havia de inaugurarse l'Centre republicà de Barcelona, instalat en el passeig de Sant Joan.

Y vels'hi aquí que 'ls agents de l'autoritat, var detenir al president del Centre, acompanyantlo al Govern civil y engarjolantlo en un calabosso.

Al cap de un rato li varen dir que tot alló ho havian fet pera comunicarli l'ordre de qu'en virtut de las circumstancias havia sigut suspesa gubernativament la inauguració.

¡Bonica manera té l'Sr. Socias de practicar els drets constitucionals y de comunicar als ciutadans las sevas ordres arbitrarias!

Aixó no ho fa sino un funcionari públich a qui acostumin a pujárseli al cap els fums... autoritaris.

Ara que deixarà l'govern de Barcelona, en Sagasta podria enviarlo al emperador del Marroch, per si volia aprofitarlo, conferintli l'mando de una provincia de aquell imperi.

Perque la veritat siga dita: ha demostrat ser, mes digne d'estar allí que a Espanya.

La Perdú ha nascut espia: ho es de naixensa y no té cura.

Dias enrera publicava una noticia calumniosa, suposant que l'Sr. López Montenegro, havia entrat en relaciones ab certs individuos extrangers ab objecte de procurar la ruina del comer y de la industria de Barcelona encalabrind als obrers fins a arrastrarlos a una vaga general.

Dos dias després de la publicació, el Sr. López Montenegro, era detingut y portat a la presó.

Hi ha que advertir que l'Sr. López Montenegro está tan faltat de salut que a penas pot sortir de casa seva, sentit, donchs completament impossible emprendre determinadas campanyas.

A pesar de lo qual ha bastat la delació infame de La Veu de la Calumnia, pera que las autoritats li tressin entre cap y coll las garantias constitucionals, tal com avuy se practican.

Ara sols falta que la gent de bé obri una subscripció pera premiar el survey que l'periódich regionalista ha prestat a la causa del ordre y de la explotació.

Pochs quartos bastarán pera deixar contents als que 'l redactan.

Ab comprar per cada hu una vesta de inquisidor ab la caputxa y la caretta negra corresponents, quedarán com uns homes.

Totas las agrupacions republicanas pendrán part en la manifestació cívica que s'efectuará diumenje día 19, per honrar la memoria dels valents voluntaris qu'en defensa de la legalitat republicana moriren a Sarriá, en qual cementiri descansan els seus restos.

Recomanam a nostres correligionaris, l'assistencia a un acte, que revestirá extraordinaria importancia.

Demá diumenje, a las onze del matí en punt, hi haurá conferencia en la Escola Moderna, Bailén, 70, 1.ª; en la qual D. Rogeli Columbié llegirá els traballs: La Inquisición, de D. Rafel Altamira, y Sacerdotisa, de D. Alfred Calderón.

TARRAGONA, 7 de janyer

¡Bon principi d'any! El burges ensotanat de la parroquia de Sant Joan va fer una predicació desde l'cubell místich, demanant céntims per fer obras en el seu establiment. Ell mateix va passar a recullirne, bacina en mà, arreplegantne bastants. Comensa, donchs, l'any ab una pedregada de céntims sobre la vinya del Senyor, que ben al revés de lo que passa ab las altrás vinyas, en lloch de serli un dany li es un benefici. ¡Bon principi d'any!

LLANSÀ, 7 de janer

Ha quedat elegit per segona vegada arcaide de aquesta vila, l' ciutatà Rafel Bulló, home honradíssim y esti mat de la majoria del poble: es amable, té bon cor y milita en el partit republicà federal. Rebi la nostra enhorabona.

SALLENT, 7 de janer

El nostre rabadá místich recorrí atrafegat la casa dels regidors reaccionaris recomenarlos ab molta insistencia elegissin arcaide a un tal Pineda, que crech que tots dos haurían procurat salvarnos l' ànima; pero 'ls regidors varen elegir al metje Sr. Sorribas, creyent que aquest ons podria salvar el cos, curant de fer tupinadas al secretari, qu' es aquell héroe de Sant Mateu de Bages.

CASTELLAR DEL VALLES, 4 de janer

Per haver mort sense sagraments un home vehí de aquest poble, y á pesar de las vivas instancias de la seva familia, l' home negre va negarse implacablement á donarli terra sagrada. A molts aixó 'ls ha fet mala impressió, pero jo crech que ben mirat á ningú deu ferne, si 's considera que la terra de sagrada ho es tota per un igual, y si n' hi ha un tros que deixa de serho, es aquella que 'ls explotadors de la religió prenen al seu cárrech pera fer negoci.

SEU DE URGELL, 1.º de janer

Poch li ha durat al home de la mitra la satisfacció de regir el remat de aquestas montanyas. Al veure portarlo á enterrar recordavan els transports de las beatas, que al contemplarlo embabiecadas, montat en una mula, l' día de la seva entrada, 's desfeyan de gust, exclamant: ¡Y qué guapol...! ¡Y qué aixerit!...! ¡Y qué jove!—Pero en fi, ells mateixos ho diuhen el dimecres de Cantà:—*Memento homo, quia pulvis eris...* etc., etc... Y tant hi va l' rey com el Papa... y ni l' bisbe se 'n escapa.

CORNELLÀ, 5 de janer

L' arcaide Gelabert tenia l' elecció perduda: li venia de un vot. Pero va treballar fi, logrant portar á presencia dels cacichs barcelonins al regidor Olivé, que s' havia compromés á votar en contra d' ell, y allí l' giraren, prometentli una vara de tint de arcaide. Arribada l' hora, s' efectua l' elecció de cárrechs. En Gelabert sigué elegit arcaide, que bé s' ho havia guanyat ab la seva manya. Ara en quant al Olivé que ja 's papava la primera tenencia, no alcansá sino un vot: el seu. Cert que ha perdut la vara, pero toquis el nas que li ha quedat mes larch que la mateixa vara, y si vol que la ilusió sigui completa, péngjis'hi unas borlas.

BAGUR, 1.º de janer.

Els progresos de aquesta població, durant el mando del arcaide que per sort acaba de cessar, se revelan en els carrers abandonats, en els fanals que no fan llum ni en las nits mes f' scas, en la font desarreglada, y en el rellotje públich paralisat per falta de corda, y no se n' hi dona perque al encarregat de ferho se li deuen deu semestres y haventho aquest fet públich als vehins, el famós arcaide se l' va treure del davant á insults y malas paraulas. De manera que á las foscas y sense saber l' hora qu' es, ha acabat el mando de un arcaide que s' ha fet famós entre 'ls mes famosos.

PARETS DEL VALLES, 7 de janer

Li participo que l' nostre Mossén, l' altre día va llegir el potrocol del Eminentíssim, excomunicant á LA CAMPANA, La Esquella y altres periódichs liberals. Pero li adverteixo qu' encare que l' escarabat tira verí, no arriba en loch. La proba es qu' está renyit ab todas las autoritats, y que per una rebequeria de las sevas fins ha deixat de fer professons, lo qual es, després de tot una ventatja, perque aixís á lo menos no fá nosa pel carrer.

ALELLA, 1.º de janer

Será perque som vehins de Montalegre, lo cert es que tot sovint els que surten al camp se veuhen sorpresos per verdaders aixáms de burinots, de dugas classes, els uns blanchs y 'ls altres negres ab babero. Se presentan de sopte, á deshora y per entre mitj dels boscos, sorprenent devegadas als cassadors, que ab molt gust farían us de l' escopeta, si un burinot pagués el tret. Fora de aixó, sols dech comunicarli qu' en aquest poble s' está estrant l' orella al pobre Jordi, de una manera desafortada, ab gran desconsol de moltas familias, qu' en un moment de ceguera del home, 's quedan sense pá per tota la semana. Si alguna autoritat hi prengués cartas, pero no per jugar, si no per perseguir al joch, s' estalviarian moltas llágrimas y no pochos disgustos.

EL MATRIMONI DELS MILITARS

OLDRÍA tenir no més un' unsa per cada una de las malediccions que aquestas días han caygut sobre en Weyler ab motiu del seu decret reglamentant el casament dintre del exércit.

Las donas, particularment, están fetas unas fieras.

—¡No més ens faltava aixó!

—diuhen aixecant els ulls al cel.—Prou escassos que van els homes, y que vingui encare un general á posar inconvenients als pochos que tenen ganas de casarse!...

Perque aquí, ja se sab, per negarse á anar á la vicaria may faltan excusas.

Els bolsistas diuhen que no 's poden casar perque la bolsa baixa.

Els comerciants, perque 'ls negocis van malament. El pintors, perque no 's ven cap quadro. Els treballadors, perque no hi ha feyna.

Quedavan els militars, que no tenían contra l' matrimoni la menor defensa, perque á n' ells totas els ponen y l' amo no 'ls despatxa may.

Pero ara fins aquest recurs se 'ls ha acabat á las pobras donas. Els militars, com els bolsistas, com els comerciants, com els treballadors, tampoch poden casarse.

—Per qué?

Perque l' ministre de la Guerra no ho vol.

Es dir, tant com no volgerho... El permis ja l' dona; pero l' rodeja de tantas dificultats y obstacles que, per valent que sigui l' guerrero, raro es el que davant d' aquella suma d' exigencias no s' acobardeix y no diu melancólicament á la seva xicota:

—Noya, deixemho corre per ara. Don Valeriá s' oposa al nostre amor, y l' ordenansa m' obliga á obehirlo.

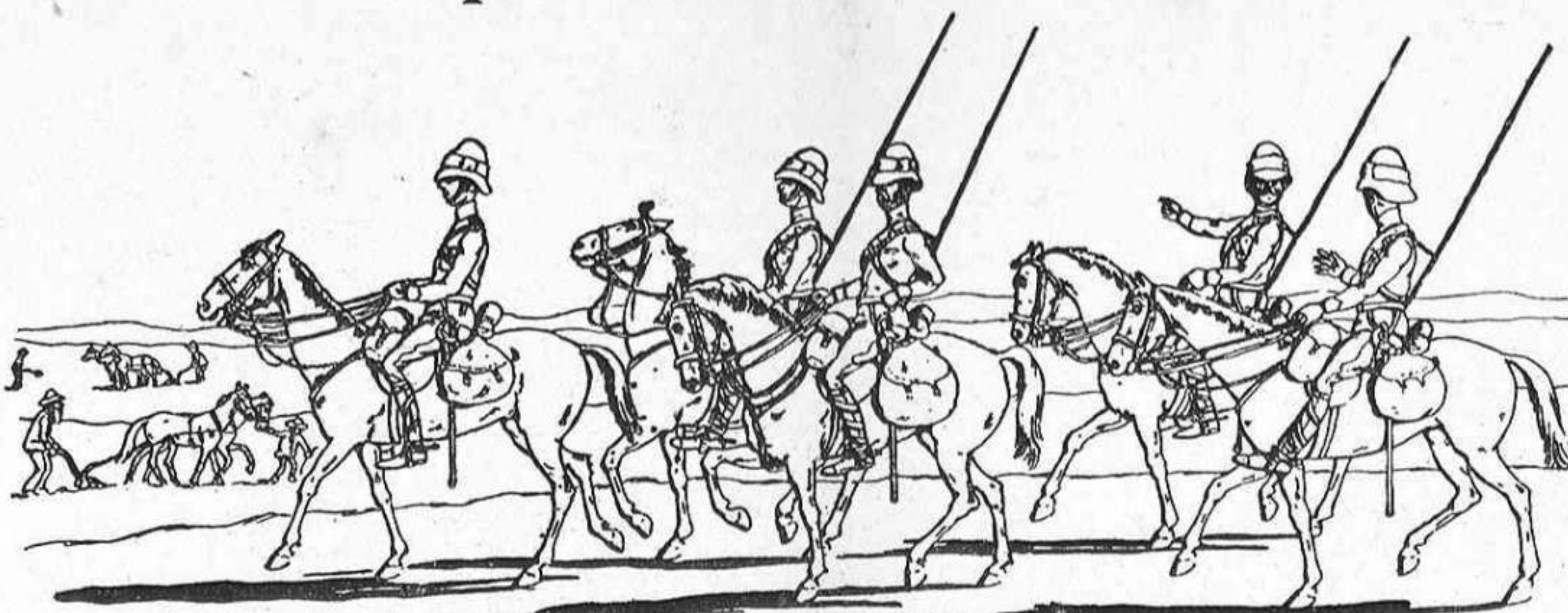
—Donchs ¿quán ens casarem?

—No ho sé; confía y espera. Potser Deu tocará l' cor al ministre y un dematí 's llevará de bon humor y desfará ab el cap lo que ara ha fet ab la quia; potser els dimonis se l' emportarán y vindrá un altre ministre que deixarà casar hasta 'ls matxos de l' artilleria; potser un día d' aquestas m' ascendirán y tindré las condicions reglamentarias pera contraure matrimoni...

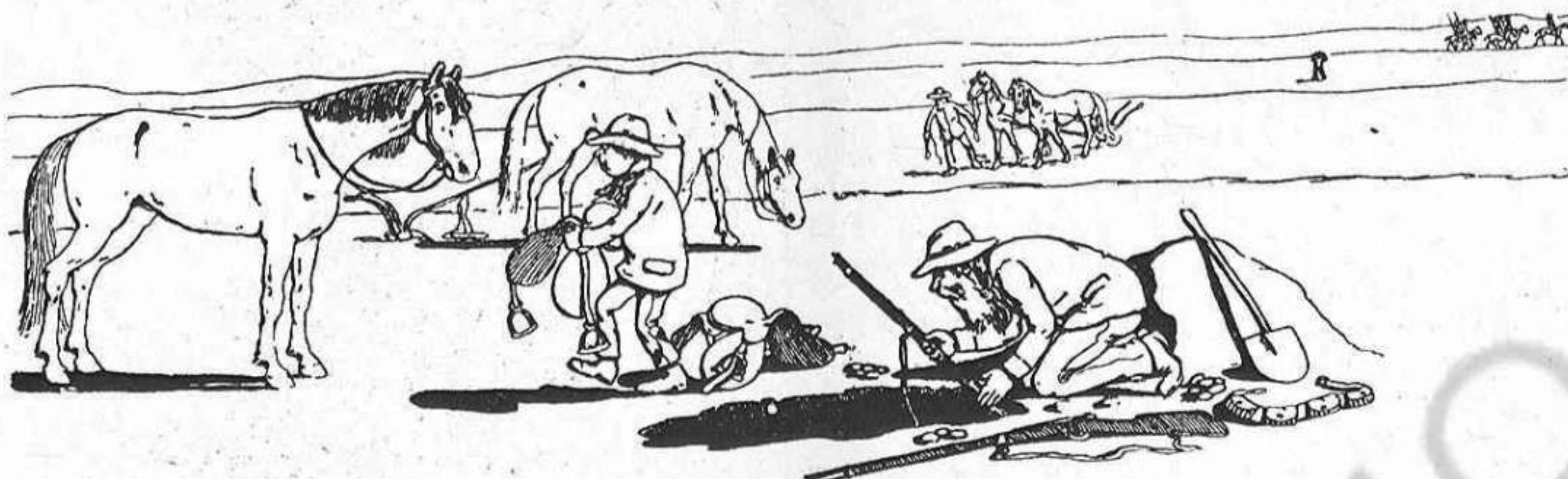
Al sentir aquestas explicacions, la pobra xicota 's retorsa plorant com una Magdalena, y exclama:

LA CARICATURA AL EXTRANJER

La pacificació del Transvaal

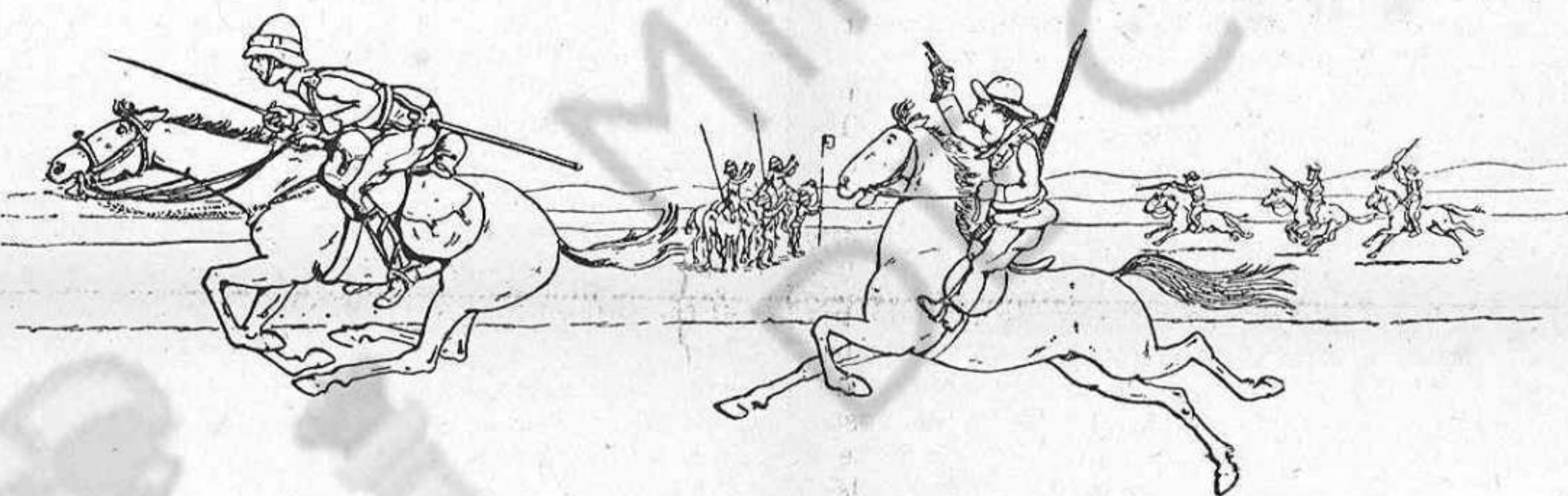
Patrulla inglesa. — All Right... Els bons boers treballan la terra...

La patrulla passa... Els boers modifican sos instruments de treball...

—¡Ánimo, minyóns! ¡Ayre y á ells!...

—Y ara, pots telegrafiar á Londres que la pacificació continúa... á pas de gegant!...

(De Le Charivari, de París)

—¡Weyler, infaust Weyler! ¿Per qué vas tornar á Espanya? ¿Per que no t' vas quedar á la trotxa del Júcaro ó al surgidero de Batabanó?...

Algun militar, més viu ó menos romántich, ha agafat el decret del marqués de Tenerife per la part ventatjosa, y ha dit net y francament á la seva promesa:

—Sento molt haverde de donar aquest trago; pero la nostra unió, segons las disposicions vigents, es impossible.

—¿Per qué?

—No te 'n ofenguis; es per culpa teva.

—¿Meva?

—Sí, filla. Si en loch de ser pobra com ets, fossis rica y portessis al matrimoni—article quart del decret—béns immobles ó valors del Estat, el ministre de la Guerra 'ns donaria el permis sense dificultat de cap classe.

—Pero ¿la fortuna l' haig de portar jo ó tú?

—Tú ó jo; al senyor ministre li es igual; pero desde l' moment que jo no 'n tinch, ves si lo que 'ns passa no es ben bé per culpa teva.

Els que aquestas días no s' entenen de feyna son els memorialistas. A cada moment els están compaireixen *Menegildas*, la desesperació pintada en el semblant.

—A veure, escriuim una carta. ¡Cuytil!...

—¿A qui?

—Al meu promés, qu' es soldat del quart regiment d' infanteria, de guarnició á Lleyda.

—¿Qué li posarem?

—Vaji escribint. «Estimat Bonifacio: Sabrás qu' estich muy alarmada pel motivo de lo que corre por aquí. Diuhen que l' ministro no quiere deixar casar á cap soldado hasta que sea capitán. ¿Qué hi ha de cierto? Sácame el dupte del corazón, porque si esto es veritat, vale más que m' ho diguis d' una ves para desengañarme, perque hay un xicot qu' es forner, que dice que si me lo quiero escuchar seré feliz y no me faltará pan mientras ell tingui feyna.»

Com en aquest mon lo qu' es dolent pels uns es bó pels altres, resulta de tot aquest trágul qu' els que n' han sortit beneficiats son els guardias municipales.

Tot el crédito, todas las simpatias que avans els soldats tenían y qu' en virtut de l' etzegallada de 'n Weyler han perdut completament, ho han guanyat els nostres simpáticos Xanxes.

Ahir ho deya una criada á un del cuerpo:

—¿Vols dir, Gomas, que aquesta nova ley del ministro no va també per vosaltres?

—¡Fuij, tonta!—li responia ell:—el ministro ab nosotros no hi puede res.

—¿Pues qui us mana?

—¡Ningú!... Mientras tengamos content al rechedor que 'ns ha colocat, á los demás ni menos ens els escuchamos...

FANTÁSTICH

¡ECCE ESPANYA!

I

¡Deu de Deu, cuántas tragerias al poble de Maleuydat!

En menos de quinze días, comensin á anar contant:

La malura de las cabras ha enterrat tot el bestiar,

el campanar de l' iglesia se 'n ha anat á can Pistras,

el riu s' ha sortit de mare y ha arrasat els millors camps,

el pont de la carretera sense dir res s' ha enfonzat,

las maledidas glassudas han mort els oliverars,

la fábrica paperera ha hagut de pará l' treball,

y per fi, á modo d' epilèch á tanta calamitat,

el comissionat d' apremis va arribar dilluns al tart,

dihent á grans crits que l' poble deu vintiquatre mil rals,

y que de no satisfacerlos á la major brevetat,

embargará l' ví que queda, els pallers, els animals,

la garrofa, l' blat de moro y hasta l' sant Roch del altar.

¿Qué fé en tan crítich apuro?

Lo que tots els pobles fan. Reunits el digníssim batlle y l' metje de Maleuydat

¡junt ab el brau secretari, resolen, tras molt parlar,

aná á Madrid desseguida á explicar lo que fa al cas,

de la piadosa creencia de que quan allí sabrán todas las cosas que 'ls pasan els estreñerán la má,

els perdonarán el débit, y fins potsé 'ls donarán una subvención enrahonada per torná á fé l' campanar.

—¿A Madrid, donchs?

—¡Y depressa!

El remey dels nostres mals allé es hont hem de trobarlo.

Y cap á Madrid se 'n van,

plens d' ilusions falagueras y ensomnis angelicals, batlle, metje y secretari del poble de Maleuydat.

II

—Ja son á la Cort. Mitj lelos, troessant aquí y allá y preguntant á guindillas y guardias municipals arriban al ministeri.

—¿Qué volen?

—Pues ja veurá.

Nosaltres som els conspícuos del poble de Maleuydat, hont sembla ¡ay! que las desditxas hi están avuy fent sarau. La malura de las cabras ha enterrat tot el bestiar, el campanar de l' iglesia se 'n ha anat á can Pistras, el riu...

—Basta! Aquestas cosas las tenen d' aná á explicar á la secció de catástrofes.

—¿Hont es?

—Allá al cap-de-vall.

—Els comissionats s' hi acostan.

—Som la gent de Maleuydat.

—¿Qué volian?

—Que s' enterin de lo que 'ns está passant.

La malura de las cabras ha enterrat tot el bestiar, el campanar de l' iglesia se 'n ha anat...

—Pujin á dalt: el negociat de provincias no es aquest.

—Pujan. —¿Qué hi ha?

—Venim á contar las penas del poble de Maleuydat.

La malura de las cabras ha enterrat tot el bestiar, el campanar...

—No 's molestín,—

els diu per ff un empleat, compadit de sa ignocencia:—

fins passat el mes de Maig no trobarán qui 'ls escolti.

—¿Y aixó?

—En els moments actuals, els guberns, els ministeris,

els empleats xichs y grans, tots els elements que forman el mecanisme oficial

sols s' ocupan d' una cosa.

—¿Quina es?

—Anar preparant las festas extraordinarias

que s' tenen de celebrar el día que don Alfonso arribi á major d' edat.

C. GUMÀ

OBRAS REGIONALISTAS

ALVAT en Lerroux, aquell menja criaturas capitanejador de la púrria y de la bretolada, que ha permanescent en el seu loch, fent en el Congrès una brillant campanya, 's pot ben dir que Barcelona ha quedat sense representació en aquell

cos legislatiu.

Els quatre diputats regionalistas elegits ab tan briós esforços per la gent de bé s' van contreure á fer acte de presencia, limitantse un d' ells, el Dr. Robert, á sostenir el debat catalanista; un altre, el senyor Russinyol, á dir quatre *bocadillos*; el tercer, el Sr. Domenech y Montaner, á fer unas quantas ganyotas de nerviositat, y l' últim, el Sr. Torres, á escoltar impassible com una estatua, sense deixar sentir el timbre de la seva veu, com si sigués mut de naxensa.

Al anar á Madrid á realisar un' obra semblant á la qu' ells critican en els diputats partidaris del sistema *xarramentari*, se diria que varen pendre billet de anada y tornada.

Semblava que se 'ls fes tart pera tornar á Barcelona, solicitats pels seus interessos particulars, que seran si volen molt respectables; pero més ho son els públichs, pels homes que s' assumeixen la representació dels seus concitadans.

Aixís ha resultat que 'ls representants regionalistas de Barcelona, á pesar dels compromisos que tenían contrets, no han pres la part més mínima ni en la discussió dels pressupostos, ni en altres molts debats, relatius á la mala política dels guberns caciquistas, que afectan de una manera directa als interessos de la ciutat de Barcelona.

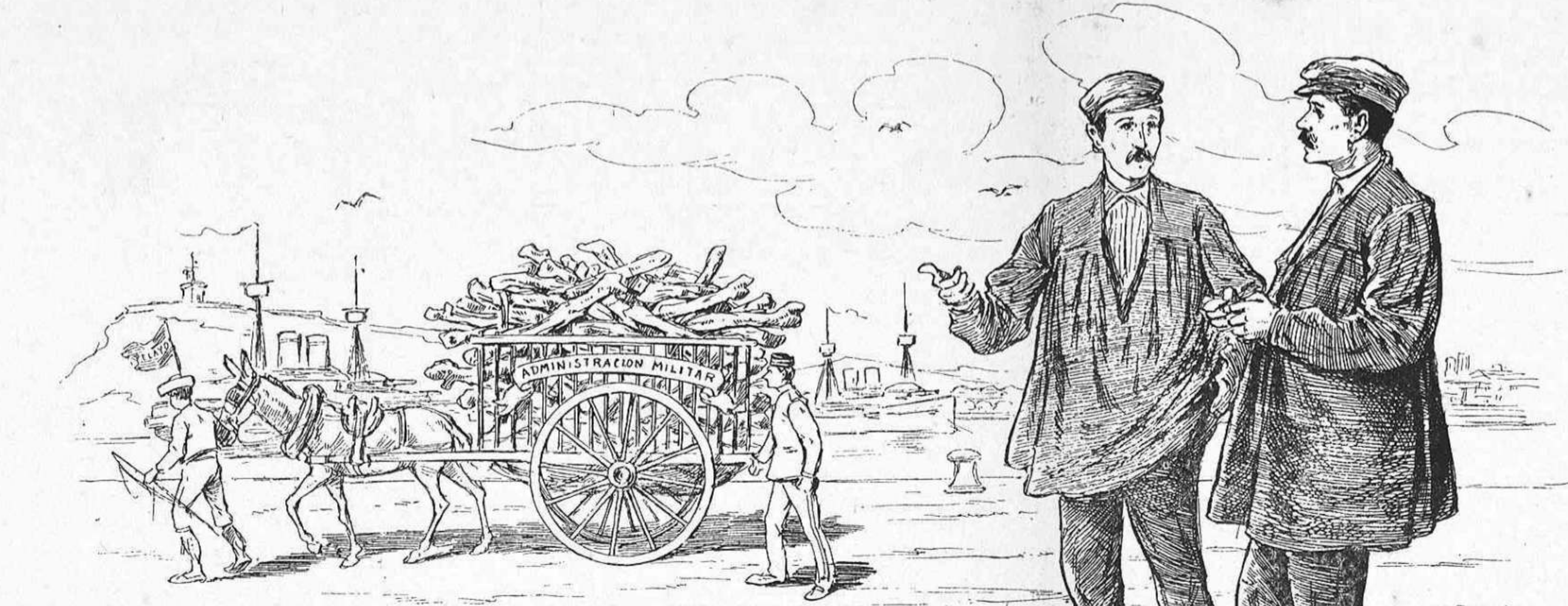
Si 's considera que la forsa principal que logrenen arrastrar á las urnas, la consiguenen no tant ab la propagació de las doctrinas regionalistas, sino batent el coure contra 'ls despilfarras y 'ls abusos intolerables dels guberns, se veurá fácilmente que han defraudat per complert la confiança de la immensa majoria dels seus electors.

En efecte, el debat sobre l' regionalisme y las bases de Manresa, serví sols pera posar de relleu l' eloqüencia fácil y serena del Doctor Robert. En quant á resultats práctichs cap n' ha donat ni podia donarne. Signé una de tantas discussions de luxo, de cert carácter académich ab que 's pert el temps inútilment. En cambi, en tot alló que podían luhirse, fentse eco fidel dels desitjos y anhels del poble catalá, que aspira á que 's gobierni al país ab serietat y á que se l' administri ab economia, els diputats regionalistas de Barcelona no s' han donat per entesos, no han volgut pendres ni tan sols la pena de manifestar la seva opinió. S' han estimat més posar terra per entre-mitj; contemplar els toros desde la barrera.

Aixís son sempre aquesta gent que tot sembli que s' ho vulguin menjar. Per triunfar en las urnas se serviren principalment del disgust públich del poble contra l' gubern; mes quan arribá l' ocasió de ferse intérpretes de aquest disgust, siga per dessidia, siga per impotencia, fugiren de compromisos y 's retiraren cómodament á Barcelona.

En lo successiu quan la nostra ciutat haja de pagar més de lo que pugui y de lo que degui, els guberns de Madrid podrán dir:—No tens cap dret á queixarte: els teus representants, ab la seva ausencia varen consentirho.

La veu del bon sentit

Tallats pel mateix patró que 'ls diputats; ninots replets de la mateixa estopa, tinch casi per segur que resultaran en la pràctica la major part dels regidors regionalistas que ocupan las cadires del Saló de Cent.

Una de sas primeras iniciatives, segons pregona La Perdiu ab molta complacencia, ha sigut l'acort que han pres molts d'ells de no assistir a cap funció religiosa en la qual se prediqui en llengua forastera, ó se disfressi, com ells diuhen, la paraula de Deu.

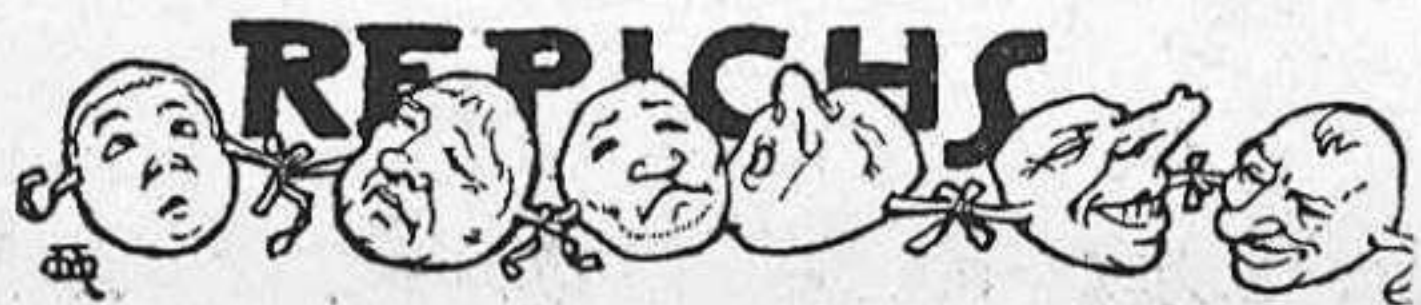
No farán cap campanya per que 'l municipi barceloní deixi de invertir quantiosas sumas en funcions de iglesia y en subvencions á corporacions religioses: aixó, no, que 'l bisbe 'ls renyaria. Unicament, si 's predica en castellá, s'abstindrán de assistirhi. Coneguda la seva flaca, si 'ls capellans y frares s'avenen á emplear el catalá en las sevas predicacions y exercicis devots, capassos serán de proporcionals'hi tots els recursos del pressupost municipal.

Perque ells son aixís: verdaderas criaturas que may arribarán á grans, entretingudas en ridículas nimietats que á res conduheixen.

La llengua catalana per la qual ponderan tenir una gran afecció la destrossan bárbarament en els seus periódichs.

Y no passen de aquí. Tot el seu programa s'enclou en el següent lema: «Molta llengua y pochos fets.»

P. DEL O.

altre dia en Weyler va tenir convidats á taula al tetuanista Castellanos, al beatutxo general Azcárraga y al cardenal Sancha, arquebisbe de Toledo.

Vels'hi aquí un general que sembla que s'ha proposat atipar á tothom.

Y ho lograrà, tant més quan avuy á qui més atipa es al país en general, y aixó que may l'ha convidat.

Consólinsse els pobres obrers que no poden viure ni treballant com uns negres.

Al finalisar l'any 1901, el Banch d'Espanya va repartir entre 'ls seus accionistas un dividendo de deu duros corresponent á un sol semestre.

L'Arrendataria de tabacos va repartirne tretze. Desenganyinsse, aquest es l'únic sistema en el nostre país de fer diners á la segura: el govern ens agafa 'ls brassos y 'ns tapa la boca perque no poguém cridar y mentres tant las compayias monopolisadoras ens treuhen els quartos de la butxaca.

Ja tiran

—El bisbe de la Seu ha mort... ¡Que de que!... Si m'hi arribo á quedar un quant temps més iquin disgust per mi, á horas d'ara!

Ho deya días enrrera un telegrama:

«Un any se tardará en deixar completament arregladas las novas habitacions que 's preparan pera 'ls prínceps de Asturias... y si 's tarda tan temps, no es sols per la importancia de las obras sino «por esperarse la llegada de mármoles y maderas finas del extranjero.»

Y ara no cal que 'ls industrials s'enfadin. Perque si 's va al extranger á buscar als prínceps de Asturias, lògich es que vinguin del extranger las fustas finas y 'ls mármoles destinats al adorno de las sevas habitacions.

D'Espanya sols una cosa es bona: l'assignació de la llista civil.

Més de 40 mil duros han determinat gastarse 'ls directores del tinglado del Congrés en la construcció de una porta especial per la qual el rey Alfonso XIII puga penetrar en l'edifici 'l dia de la jura.

En aixó tan important s'inverteixen las suadas del poble.

En una casa de joch:

«Van quaranta mil duros. Rey en porta...»

Ab motiu de la próxima coronació del rey, diu que faltan habitacions al Palau Real, haventse decidit empendre algunas obras d'engrandiment.

Aquí tenen un resum simbólich del estat d'Espanya.

Quant més petita la nació, més gran la morada dels seus reys.

Diu un periódich barceloní que tracta de fundarse un partit socialista católich.

Desd'ara pot contar aquest partit ab l'adhesió unánim dels obrers.

Ey, entenemnos: dels obrers de las parroquias.

Un diálech adequat á las circunstancias del día.

—¿Ahont anéu, noys?

—Cap á Besós, á la Mina, á fer una fontada.

—¿Ja ho porteu tot?

—Tot menos llenya, que aquesta el govern la dona de franch.

Encare no havia sortit un sol número al carrer, que ja va ser recullit el semanari La Huelga general, edició y motllo.

Y després el govern vol que las empresas tractadas ab tanta injusticia no 's declarin en huelga!

Cassat al vol:

—¿Quant t'hi jugas que 'l treuhen?

—¿Quant t'hi jugas que no?

Els que aixís parlayan se referían al actual gobernador de la provincia de Barcelona.

¡Ditxós Sr. Socias! Fins per qüestió de si 'l treuhen ó no 'l treuhen, hi ha qui juga.

L'acte primer del Ajuntament de Barcelona ha sigut una bofetada al govern caciquista.

Aquest havia nomenat á tots els regidors de l'olla tinent de alcalde, y com es natural, els elegits se prometían la presidencia de todas las comisiones, y ab ella 'l mangoneig dels assumptos de la corporació.

Donchs bé: fins contra las ganivetadas de pinxo, hi ha 'ls seus quites.

Y 'l quite dels verdaters representants de Barcelona, ha sigut de primera.

Usant de las facultats que té tot Ajuntament per organisarse, no han hagut de fer mes que constituir una comissió permanent, ab el títol de comissió central, encarregantli la rotulació de las casas, els lletereros y las portas de las botigas, els bagatjes y altrás cosas per l'estil, designant pera formarla á tots els tinentes de alcalde fusionistas.

Els quals per aquest sol fet quedan excluhits de todas las demés comissions.

Si tantas ganas tenían de presidir, podrán presidirse á sí mateixos.

Y la presidencia de honor podrán conferirla al que haja quedat ab el nas mes llarch.

Sols en una cosa no han fet lo que devían els regidors que han pres l'iniciativa d'aquest assumptu. Y es en designar aquest nou organisme ab el títol de «Comissió central.»

Devían ser franchs y titularla: «Lassareto dels caciquistas y tupinaires.»

—¿Veus? Aquests son els carros que quan hi ha qüestions s'haurían de declarar en huelga.

¡Ay noya! ¿El cabell d'or fi?
¿Las dents perlas sense mácula?
Si 'l govern se fixa en tú
¡quina contribució t clava!

¿De manera que l'aranya diu mal de la mosca?... ¡Bah!
Ja sé qu'es: es que la mosca no vol deixarse menjar.

¡Engrandiu els cementiris!
¡Que 'ls fusters de caixas vetllin!
El mes que vé s'inauguran quatre tranvías eléctrichs.

Sí, ja ho sé, mossen Magí:
«Sobre tot, resignació.»
Quan visqui gras com vosté,
també ho predicaré jo.

El convent dels Carmelitas l'han assegurat d'incendis...
May hauria dit que 'ls frares tinguessin tan bon criteri.

Jo, pel que veig, soch el poble; tú, hermosa meva, 'l govern: sòls te recordas de mí quan necessitas diners.

Al carrer del Patriotisme no hi busquis polítichs, tonto: ves al passeig de la Farsa y allí 'n trobarás á dojo.

¡Qué dius! ¿Tens el pare alcalde y observas fielment las lleys?
Demá ho faré posá al diari: ja veurás com ningú ho creu.

Ara arriba 'l senyor bisbe, ara arriba 'l general; si al detrás vingues el cólera, ¡quin terceto més salau!

No hi ha veritat mes gran—deya un taberner—que la que dona per sentat que 'l unió constituheix la forsa.

Un séu parroquiá, al sentirlo, li respón:
—Sembla mentida que un taberner digni aquestas heretjias.

—¿Y aixó?
—Molt senzill: la unió de l'aygua ab el vi ¿produheix la forsa ó la fluixetat?

Un pobre truca á una casa quatre truchs y repicó. Pel balcó del quart surt l'amo del pis, y crida:—

—¿Qui hi ha?

—Fassi 'l favor de baixar—diu el pobre—tinch de parlarli reservadament.

L'home baixa, y 'l pobre li diu:—Podría ferme una gracia de caritat per l'amor de Deu?

—Está bé: vingui ab mí: puji.

Quan els dos se trobaren en el replá del quart, l'amo del pis li diu:

—Que Deu li fassi bé, germá.

Á LO INSERTAT EN L'ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—Co-ro-na.
- 2.ª ANAGRAMA.—Ballis—Llabis.
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—Senyors de paper.
- 4.ª CONVERSA.—Eladi
- 5.ª GEROGLÍFICH.—Flor de un dia.

Han endevinat totas ó part de las solucions del número anterior els caballers: 'L. R. de 'n P., Banqué Masnou, Joan Massó Amillach, Antoni Feliu, Un colomá de Valls, Dos sócios de la Cotorra, Inspirant á Frégoli, Felip Barata, Enrich Llubés, J. Massaguer Sala, Un de Uldecona, Un xiflat d'Alguaire, Peret Aguiló y Jaume Carreras.

ENDEVINALLAS

XARADA

La primera, n' es vocal es per beure, la segona dos tercera, veig que dona apellido natural; si per cas bé rumieu el Total de la xarada, una ciutat molt trempada castellana trobareu.

UN DEPENDENT

ANAGRAMA

Tan tot y malalt vingué de Cuba el tot den Magí que al peu d' un total caigué y al poch rato va morir.

ENRICH LLUBÉS

TRENCA-CLOSCAS

DIEGO CASTELLS Y DELÍ
CARNICER
CUCH, DOS—OLESA

Ab aquestas lletres degudament combinadas formar lo títol de un aplaudit sainete catalá.

JOSEPH GORINA ROCA

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8—Torero.
2 3 6 7 4 1 2—Continet.
1 2 3 4 5 2—Prenda de vestir.
3 2 7 4 8—Nom d' home.
3 4 1 8—Carrer de Barcelona.
7 8 5—Prenda militar.
3 4—Nota musical.
2—Vocal.

NOY DE LAS MOSTRAS

GEROGLÍFICH COMPRIMIT

Blat de moro
si fá sol

N. N.

CORRESPONDENCIA

Caballers: Lo Rampiné d' en Panot, E. Gerubern, Un colomá de Valls, Inspirant á Frégoli, Felip Barata, Joseph Massaguer Sala, Un de Uldecona, Un xiflat d'Alguaire, Llart Dols y C.ª, Peret Aguiló y Jaime Carreras: Podria estar molt millor.

Caballers: Antoni Feliu, Enrich Llubé y Albertet de Vilafranca: Cupleixen l' objecte.

Caballer: J. S.: No deixa d' estar molt millor qu' aquella xarada... ¿sab? Y si no li sab greu li esmenaréu alló de casadera, que no es prou catalá.—Sebastiá Ambrós: Pero, senyor, ¿estiuhenas en aquest temps? ¿Que no té calendaris á casa seva?—Joseph Bordegás y Calmell: Vosté fa cara de ser molt jovenet. Creixi y no 's desanimi.—J. Ferré y Gendre: Va á la cartera.—Lluís G. Salvador: Es molt flaca, encare que ben vestida. No li assegurem.—F. Carreras P.: Gracias de las dugas d' aixó.

—Fidel Grifol: La poesia es de lo millor que 's coneix. No 'ns cansém de llegirla. Pero no la publicarem.—C. H. Xivellit: Crech que no 's necessita gayre substancia gris pera comprendre que ditas contestacions son favorables; y, sent aixís, esperi 'l hora de sa publicació.—Frare Ros: Aixó es senzillament pornogràfic.—Mahomet: ¡Que Alá 'l guardi de pendre mal y d' escriure tonterias!—Platón Poig y Cunillé: No es publicable perque no es de nostre agrado.—Manel Domenech: Un ó dos que Deu n' hi do.—A. Carrasca Gayán: Senzillament, perque tenint ab prou anticipació no vam entregarla á temps á las caixas. La guardém per altre ocasió. La d' avuy també va bé.—Alejo Vidal (Mollerusa): Rebut un sello: qu' está á la seva disposició. No 'ns es possible contestar particularment; devía ser un descuyt. Ja ho tindrem present, perque la cosa es grave.—Casimir B. de Cutó: Es molt encatronat tot aixó.—Andressito: D' aquests epigramatichs ara ja no se 'n fan. Aixó estava bé á l' época d' en Coll y Britapaja.—A. Ribas Ll.: Lo mateix li dihem respecte als seus impossibles.—Joaquim Saragoní: Es defectuosos y pobre.—Baltasar Pagés: No 's poden aprofitar ni com á retalls.

NUEVA EDICIÓN EN COLOR

TARJETAS POSTALES ANTI-CLERICALES
5 céntimos una

La colección de veinte dibujos, Ptas. 0'75

El proletariado militante

POR

ANSELMO LORENZO

Un tomo en 8.ª, Ptas. 3.

EL PROCESO DE CRISTO

POR

Francisco Pi y Arsuaga

Un tomo en 8.ª, Ptas. 1

Imprempta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8.
Tinta Ch. Lorilleux y C.ª